

אילו של יצהק

כ"ד שבט	כניסת	שיבת
ה'תשפ"ד	שבת	שבת
ירושלים	16: 34	17: 52
ת"א	16: 55	17: 53
חיפה	16: 43	17: 51
באר שבע	16: 56	17: 54

פרשת "יתרו"

פרשת יתרו היא פרשת המאורע המרכזי בתולדות עם ישראל, הלא הוא מעמד הר סיני, מתן תורה ועשרת הדברות. האלוקים לא נגלה בסיני לפתע פתאום. קדמו למתן תורה הכנות רבות, המפורטות בפסוקים המקדימים את תיאור המעמד:

"ועתה, אם-שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְקוֹלִי, וְשָׁמַרְתֶּם, אֶת-בְּרִיתִי--וְהֵייתֶם לִי סֻגְלָה מִכָּל-הָעַמִּים, כִּי-לִי כָל-הָאָרֶץ." (י"ט, ה')

ותמוה הדבר, וכי בגלל ש"לי כָּל-הָאָרֶץ" על כן "וְהֵייתֶם לִי סֻגְלָה"? לכאורה מה ענין זה לזה? אלא מבואר בספר "דברי שאול":

הגאון מוילנא זי"ע מפרש את מאמר חז"ל (ברכות לג) "אין לו להקב"ה בבית גנזיו אלא אוצר של יראת שמים בלבד", כך: מדרך העולם, שמחביא האדם בבית הגנזים דבר יקר ערך ויקר המציאות, כיון שדבר זה אינו מצוי ואינו בר השגה בשבילו, והוא מחביאו בבית גנזיו ושומר מכל משמר. אך הקב"ה – הכל שלו! ואם כן לשם מה נדרש לקב"ה "בית גנזים"? אלא יש רק דבר אחד שאינו בידו: "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים" (ברכות לג:), וכיון שיראת שמים אינה בידו, לכן יש לה מקום בבית גנזיו, שהיא לו כאוצר יקר ערך.

לפי זה יש לפרש את הכתוב כך: **"אם-שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְקוֹלִי"** – ותהיה בכס יראת שמים, או אז **"וְהֵייתֶם לִי סֻגְלָה"** – את יראת שמים שלכם אינה בבית גנזי ומדוע רק יראת שמים שלכם יש מקום בבית גנזי? **"כי-לִי כָל-הָאָרֶץ"** – שכל שאר הדברים שבעולם שלי הם, ודבר המצוי לרוב לא נדרש לטומנו בבית הגנזים.

מעמד הר סיני: עם תום ההכנות, עם עליית השחר, הקב"ה יורד על הר סיני ומשמיע את הדיברות הראשונות לבני ישראל:

"אֲנֹכִי ה' אֶ-לֹקֶיךָ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:" (כ', ב')

ויש לשאול: מה למעשה הציווי "בדיבר" הראשון? על פניו נראה שאין כאן כל ציווי, אלא הצהרת עובדה ותו לא! אלא, חכמינו מסבירים, שמדובר במצווה:

התורה מצווה עלינו "לדעת", שהקב"ה קיים במציאות שבה אנו חיים!

החברה המערבית של ימינו, נוטה בדרך כלל לקשור בין דת ל"אמונה עיוורת", כשלמעשה האמת הפוכה. התורה מצווה עלינו להשתמש דווקא בשכל ובהגיון הבריא שלנו על מנת להגיע למסקנה המתבקשת, שהקב"ה קיים בעולם: **"וַיִּדְעֶתְהָ הַיּוֹם, וַהֲשִׁבֶתְ אֶל-לִבְךָ, כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים, בְּשָׂמַיִם מִמַּעַל וְעַל-הָאָרֶץ מִתַּחַת:** אֵין, עוֹד." (דברים ד', ל"ט).

הידיעה השכלית היא הראשונה בסדר העדיפויות. **דע שהקב"ה קיים. זהו הציווי הראשון בעשרת הדברות ולמעשה, זהו הרעיון המרכזי ביותר בעולם היהדות!**

כל אדם המקבל על עצמו את עול מלכות האלוקים, מוותר על האנוכיות שבטבעו ובמקומה, הוא ממלא את עצמו ב"אנוכי" אחר:

"אֲנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ,"

ובכך הוא משתחרר מכפיפות ומשעבוד לשאר הכוחות המצויים בתבל.

ומסביר **"דבנו בחיי"**, שאמנם בתורה מופיעות 613 מצוות שונות, אך למעשה הכל כלול בתוך הציווי הראשון, **"אֲנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ"**.

הכל מסתכם במילים אלו. מדוע? משום שהנקודה הזו היא הציר, שסביבו הכל מסתובב. ברגע שאנו יודעים "כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים, בְּשָׂמַיִם מִמַּעַל וְעַל-הָאָרֶץ מִתַּחַת: אֵין, עוֹד.", השאר כבר מגיע מאליו.

אין מקרים רבים שהקב"ה משגר לנו ניצוצי-אמונה מוחשיים, וכל יהודי צריך לראות את אור-האמונה גם מהרמזים המשגורים אליו מן שמיא.

אבל כאשר זוכים כבר לראות מעשים מופלאים המצביעים באופן מוחשי ביותר על השגחתו הפרטית של השי"ת בעולם, בוודאי שצריך לקחת את המעשים הללו אל לבנו, ולשאוב מהם חיזוק באמונה ובראת שמים טהורה. בעלון "קול ברמה" (שבט תשפ"ד) היוצא לאור ברמת אלחנן, מובא סיפור מופלא:

במהלך החודש התקשר אלינו הגאון רבי משה נחשוני שליט"א, מרבני העיר ראש"צ וראש מערכת הכשרות שלה, וביקש לספר לנו במו-פיו סיפור רב-הוד, שהמסקנה שצריכה לצאת ממנו היא אחת ויחידה: אמונה. יש אמונה! יש אלוקים בעולם! וגם – יש חיים לאחר המוות. ואדם שנפטר, וזכה לעזוב את העולם בשם טוב, ובמעשים טובים, זוכה לעסוק גם לאחר פטירתו במעשים טובים וביכיו אחרים...

"אנחנו מכירים כבר שנים רבות", פותח הגר"מ נחשוני את דבריו, "והנכם יודעים שאינני איש-הזיות ואינני מספר בדיות ודברים שלא היו... כך שכל מילה שאספר לכם התרחשה במציאות, והיא אמת לאמיתה."

"בלילה האחרון", מספר הרב שליט"א, "הנני רואה בחלומי את רעייתי הרבנית עליה השלום, מרת שרה, שנפטרה לפני קצת יותר מ-3 חודשים, והיא בבגדי לבן. לצדה עמדה אישה, וגם היא היתה לבושה בבגדים לבנים". יצוין שהרבנית נחשוני ע"ה היתה אישה חשובה מאוד, ובמשך כל חייה קיימה במסירות רבה את המצוות והחובות המוטלות על אישה יהודייה, סייעה לבעלה בענייני הרבנות והעמדת הדת על תילה, והקימה זרע ישרים מבורך, עד שעזבה את העולם בשם טוב ובמעשים טובים."

"והנה", ממשיך הגר"מ נחשוני לספר, "הנני רואה בחלומי שרעייתי ע"ה, והאישה הנוספת שהיתה יחד איתה, מצביעות על מדף מסוים בארון הספרים שלי, ואומרות לי לעשות שם סדר".

"כאשר התעוררתי, לא ייחסתי לכך משמעות רבה, והחילותי בסדר יומי כרגיל. אבל, בהמשך היום החל הענין לנקר בלבי, כיון שהחזיון בחלום היה ברור מאוד, וראיתי את רעייתי ע"ה בצורה מוחשית מאוד, בבגדי לבן, עד כדי כך שחשבתי שהנה היא מהלכת כאן בבית..."

"לקראת ערב החלטתי לגשת אל המקום שעליו הצביעו ולבדוק מה קורה שם. המדובר בפינה בארון הספרים בה מונח רק ש"ס, ובמדף שבו אני מניח כמה מסמכים ותעודות אישיות, כמו תעודת זהות וכיו"ב."

"אני מוציא את המסמכים אחד-אחד, וגם כמה מהספרים, ולתדהמתי נופלת לפתע ארצה מעטפה ובה כסוּם כסף!!! היה זה כסף שניתן לי כמה חודשים לפני-כן, על-מנת להעבירו למשפחה בביתר-עלית כהשיאה את אחד מילדיה. בזמנו הנחתי את המעטפה במדף, בין המסמכים, ולאחר-מכן שכחתי מכל הענין, והמעטפה אף היא הוסטה ממקומה, והוסתרה על ידי הספרים והמסמכים האחרים שהיו שם!"

"יומי נתן לי את הכסף כדי למוסרו למשפחה בביתר? – בתה וחתנה של האשה השנייה שהתגלתה בחלומי, יחד עם אשתי..."

"מיותר כבר יהיה לתאר את ההלם שאחזני", מספר הגאון שליט"א, "ומיד התקשרתי אל המשפחה בביתר, וביקשתי את מחילתה על העיכוב והאחרור במסירת הכסף, וביקשתי שיוציאו את המחילה במפורש מפיהם. כמו-כן התקשרתי גם אל מי שנתן לי את הכסף, וביקשתי את מחילתו על העיכוב." "מיד לאחר-מכן הלכתי לניחום אבלים בביתה של אחת המשפחות בראש"צ, וביקשוני לדרוש. היה שם קהל גדול שהתאסף מכל רחבי העיר, וסיפרתי את כל המעשה, תוך שאני מציין שהדבר אירע לפני כמחצית השעה. אי אפשר לתאר את החיזוק שנעשה בבית האבלים למשמע המעשה המופלא!"

נדמה שמיותר יהיה להאריך ולפרט את האמונה החושית שאפשר לשאוב ממעשה זה, המלמד על הימצאותו ושליטתו המוחלטת של הבורא בבריאתו, וגם – שהחיים לא מסתיימים כאן בעולם הזה. "הנה", אומר הרב נחשוני שליט"א, "רעייתי ע"ה שנפטרה כבר מן העולם, מתגלית לפניי בצורתה המלאה, מדברת דברים ברורים, ומצביעה על המדף באומרה שעלי לעשות שם סדר!"

"כַּבֵּד אֶת-אֲבִיךָ, וְאֶת-אִמֶּךָ--לְמַעַן, יָאָרְכוּן יָמֶיךָ, עַל הָאָדָמָה, אֲשֶׁר-ה' אֱלֹקֶיךָ נָתַן לָךְ." (כ', י"ב)

עשרת הדברות מחולקות לשני חלקים, חמש שבין אדם למקום על הלוח מימין, וחמש שבין אדם לחברו על הלוח משמאל. רשימת הדברות שעל הלוח השמאלי מתחילה מהתביעה האלמנטארית של "לא תרצח", ועד הדרגה המרוממת של "לא תחמוד"; אבל דיברה אחת יש, והיא מקשרת בין הלוחות, הדברה החמישית. לכאורה, דיבר שבין האדם לחברו - השייך לחלק המוסר והמידות, אבל מצוי הוא בלוח הראשון, שבין אדם לקונו, אחת לפני הסדרה שבינו לחברו. ומדוע? משום שמצוות כיבוד הורים שייכת לשני החלקים.

אומרים חז"ל (קידושין ל', ע"ב): "שלושה שותפים הם באדם: הקב"ה, אביו ואימו. בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אימו, אומר הקב"ה: מעלה אני עליהם כאילו דרתי ביניהם וכבדוני.", ומובא בירושלמי, כשהיה רבי יוסף שומע קול רגליה של אימו, אמר: אעמוד מפני שכינה שבאה.

"איזו טעות עשיתי!", מלמל לעצמו הזמר החסידי ר' שלמה-שמחה סופרין, המתגורר כיום בפלורידה, כשבדק ביומנו אם הוא פנוי להופיע בחתונה המכובדת הצפויה להיערך בניו-יורק.

זה היה בשנת תשע"ה (2015). שלמה-שמחה התגורר אז בטורונטו שבקנדה. מד שנה היה תורם ר' שלמה-שמחה כמה הופעות לחתונות של מעוטי יכולת, שפנו אליו במסגרת ארגון חסד בעיר. וכך, בחורף אותה שנה התקשר אליו חתן ממשפחה דלת אמצעים, וביקשו לשיר בחתונתו הצפויה להתקיים בעוד כמה חודשים.

הזמר בדק ביומנו, ראה שהתאריך פנוי ונענה בחיוב.

"היומן שבו אני משתמש הוא לוח שנה לועזי, ובדרך כלל אני מציין בו את התאריכים העבריים", מספר ר' שלמה-שמחה, "משום מה לא סימנתי בלוח באותה שנה את יום ל"ג בעומר, וכך נעניתי לבקשתו של החתן, בלי להיות מודע שבעצם מדובר בל"ג בעומר".

עברו הימים והוא קיבל פנייה מיהודי אמיד, לבוא לניו-יורק, לחתונה אחד מילדיו, שעתידה להיערך ב...ל"ג בעומר. רק אז קלט ר' שלמה-שמחה את הטעות שעשה.

"אמנם אני תורם בחפץ לב הופעות למעוטי יכולת, אבל לא במועדים מבוקשים, כמו ל"ג בעומר", מסביר הזמר. "אילו הייתי מודע לעובדה שמדובר בל"ג בעומר, ברור שלא הייתי מסכים להופיע בחתונה זו, בהתנדבות".

הוא התקשר לחתן, הסביר לו את הטעות שאירעה וביקשו לשחררו מלהופיע בחתונתו. ואולם החתן לא הסכים לוותר עליו.

ר' שלמה-שמחה התקשר ליהודי האמיד מניו-יורק וסיפר לו על התסבוכת שנוצרה. "אין בעיה", אמר אותו יהודי, "אשלם את מלוא העלות של זמר אחר, שיבוא לשמח את החתן הזה בחתונתו".

ההצעה הועברה לחתן, אך הוא בשלו: "אני רוצה רק אותך בחתונתי", אמר. ר' שלמה-שמחה עדכן את המזמין מניו-יורק בתשובה השלילית, והאיש הגיב ואמר: "אמור לחתן שאני מוכן לתת לו שלושת-אלפים דולר נוספים על מלוא העלות של זמר אחר, בתמורה להסכמתו לוותר עליך".

ואולם החתן דחה את ההצעה.

"תן לו עשרת-אלפים דולר. תן לו אפילו עשרים אלף דולר!", העלה האיש מניו-יורק את ההצעה. "אני מוכן לתת לו כל סכום שירצה, ובלבד שישחרר אותך להיות לשיר בחתונה שלי".

הזמר הביא בטוח שהצעה נדיבה כזאת תתקבל בשמחה. הלא זו משפחה מעוטת יכולת, וכאן נקרת לפניה הזדמנות פז לממן את כל הוצאות החתונה ועוד להישאר עם עודף נאה. אך המענה נותר שלילי. החתן לא הסכים לוותר על שירתו בשום מחיר שבעולם.

הדבר עורר פליאה גדולה בלבו של הזמר. מדוע הוא מסרב? שאל את עצמו. הוא הכיר את משפחת החתן, אנשים צנועים ועדיני נפש, רחוקים מאוד ממידת העקשנות. מדוע החתן מתעקש כל-כך על שירתו בחתונתו? ולמה הוא דוחה סכום כסף מוכבד כל-כך, שייתן לו בסיס כלכלי לקראת חייו החדשים?

הוא החליט לבדוק את העניין. "מדוע אתה מתעקש כל-כך?", שאל את החתן. "וכי לא תוכל למצוא זמר חתונות אחר?".

שתיקה השתררה מעברו השני של קו הטלפון. כעבור זמן מה פתח החתן ואמר: "אבי עבר תאונה קשה לפני כמה שנים, ומאז הוא נזקק לעזרה יום-יומית. גם פרנסת המשפחה שברחה. מי שלקחה עליה את כל העניינים הרפואיים, את הטיפול של אבי ואת עול פרנסת המשפחה, היא אימי שתחיה. "אימי מוסרת את נפשה יום וליילה למען אבי ולמען בני המשפחה", המשיך החתן וסיפר בקול רועד. "מעולם לא ביקשה דבר לעצמה. כל חייה נתונים למען הזולת בלבד.

"כאשר באתי בקשרי השידוכים ושוחחתי עם אימי על החתונה, אמרה אימי: 'כמה יפה יהיה אם ר' שלמה-שמחה ישיר וישמח בחתונה'.

"הבנתי מדבריה שהיא אוהבת את שירתך ונהנית ממנה. זו הייתה הפעם הראשונה בחיי ששמעתי ממנה רמו למשאלה קטנה לעצמה.

"לכן פניתי אליך וביקשתי ממך לשיר בחתונתי. זו ההזדמנות שלי למלא את משאלתה של אימי. מול ההצעות הכספיות הנדיבות אני מעמיד לנגד עיני את כל חייה של אימי הרצופים התמסרות והקרבה. את הזכות הזאת של כיבוד אם לא אמכור בעד שום הון שבעולם. לכן חשוב לי כל-כך שתשתתף בשמחתי, כדי שאוכל לשמח את אימי".

דבריו של החתן השאירו את ר' שלמה-שמחה פעור פה. דמעות של התרגשות נקו בעיניו. "אבוא לחתונתך ואעשה הכול לשמח את אימך", אמר לחתן.

בל"ג בעומר בא ר' שלמה-שמחה בהתרגשות לחתונה. "אחרי ששמעתי את סיפורו של החתן", הוא מספר, "שרתי בחתונה מכל הלב והנשמה. זו הייתה שמחה יהודית מרוממת, מתוך ידיעה שעומד להיבנות כאן בית על יסודות נאמנים ביותר. ומי יודע אם לא הצטרפו לשירה גם מלאכי מרום, שליוו בשירתם השמימית את הבן המכבד את הוריו באהבה אין-קץ".

"לא תחמד בית רעך { ס } לא-תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמרו וכל אשר לרעך." (כ"י, י"ג).

ובדברות האחרונות (ואתחנן) נאמר: **"ולא תחמד ולא תתאוה בית רעך..."** (דברים ה', י"ז) ולמדו מאכן חז"ל (במכילתא) לחייב בשני לאוין על החימוד בפני עצמו ועל התאוה בפני עצמה. ועוד אמרו (שם) שהמתאוה סופו לחמוד והחומד סופו לגזול שנאמר: **"וְחָמְדוּ שְׂדוֹת וְנָגְלוּ"** (מיכה פ"ב).

בשובו ארצה באחד ממשעותיו לזיכוי הרבים, הביא עמו **הרב שמשון דוד פינקוס זצ"ל** מצלמה והעניק אותה במתנה לאחת מבנותיו שבבית. משנודע הדבר לאחד מבניו הנשואים, הוא הפציר באחותו להעניק לו את המצלמה שכבר תקופה ארוכה הוא נצרך לה ביותר, כשבפיו נימוק משכנע לבקשה.

"אם את תבקשי מאבא", אמר לה, "הרי הוא יקנה לך מצלמה אחרת כבר בנסיעה הקרובה".

הילדה, שבתחילה סירבה להיפרד מהמתנה היקרה, התרצתה לבסוף ומסרה לידי את המצלמה ובכך לכאורה ירד הנושא מן הפרק.

אלא שעוד באותו הלילה קיבל הבן הנשוי טלפון בהול מאבא. בהול כפשוטו וכמשמעו: "האם ידוע לך שעברת על איסור דאורייתא של לא תחמוד?! שאל בחומרה, תוך שהוא מקריא באוזניו את לשון השולחן ערוך: " כל החומד וכו' או כליו של חברו... והכביד עליו רעים והפציר בו עד שלקחו ממנו הרי זה עובר בלא תחמוד...".

תוכן דבריו וקולו חמור הסבר של האב זעזע את לבו של הבן ירא ה', שכמובן מעולם לא עלה על דעתו להיכשל בשגגה בחטא כזה, ובעודו מהרהר אודותיו בעגמה, נשמע קולו של האב מבעד לאפרכסת:

"עליך להחליט מיד להחזיר את המצלמה למקומה הראשון".

חלפו מספר שבועות.

ערב אחד, כאשר יצא מאופקים בדרכו למסור שיחה, התקשר הרב שמשון זצ"ל לבנו זה, וסיפר שהוא מזדמן לעירו ומעוניין לבקר בביתו.

לאחר הדרשה נקש בלבו של הבן בפנים מחויכות, כשידיו נושאות חבילה גדולה ועטופה, ולאחר שהניחה בעדינות אצל פתח הבית, הפטיר כמתנצל שזו ההזדמנות להעניק להם מתנה לרגל כניסתם לדירה החדשה.

בני הזוג הביטו על הארגז, מגביהים את המתנה הגדולה ופותחים את העטיפה. משהורדה עטיפה אחת ואחריה נגלתה עטיפה נוספת, הפטירו

בחיך "זה גדול כמו מיקסר, אבל לא שוקל כמותו", ובינתיים המשיכו לקלף עוד ועוד עטיפות ("לא התאים לאבא כזה נוסח של מעשה", הם מספרים, "היקונים הללו לא היו אופייניים, אולם כך מצא במקרה זה לנכון").

הררי עטיפות נערמו להם בפניה, והמתנה עצמה, שכבר הבינו כי אינה גדולה כפי שחשבו בוששה מלהיגלות. והנה – עטיפה מקורית של חנות באמריקה, שמשם שב אך לפני יומיים, נושאת בחובה אריזת קרטון קטנה, שבתוכה נחה לה בשלווה... מצלמה, זהה לזו שהוחזרה זה מכבר לאחות.

"זו מתנה עבורכם", הכריז בחגיגות, והחיך הפך לדמעות של התרגשות. אולם, החרדה מפני ה"לא תחמוד" בטלפון הלילי ההוא עתידה להדהד באוזניו של בנו גם לאחר שהמצלמה תבלה ואיננה.

אל תקטע את השרשרת

ארבעה אצנים ייצגו את מדינתם במרוץ השליחים באולימפיאדה. כל אחד מהם עמד במרחק של מאה מטרים מחברו. בידו של האצן הראשון היה מוט קטן שאותו הוא היה אמור למסור לחברו וחברו לחברו עד לאצן הרביעי שצריך לחצות את קו הסיום כשידיו המוט.

שריקת הפתיחה נשמעה, האצן הראשון רץ בכל כוחו עם המוט, כעבור מאה מטרים מסרו לחברו שרץ מאה מטרים ומסרו לאצן השלישי.

האצן השלישי מיהר אל האצן הרביעי והאחרון. כשהגיע אל האצן הרביעי, סירב האצן לקבל את המוט.

"קח את המוט מהר, אנו מפסידים במרוץ" זירז אותו חברו.

"עזוב אותי! אין לי כח לרוץ..." השיב האצן הרביעי, והקבוצה הפסידה במרוץ...

"אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּיַת עֶבְדִּים: לֹא-יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים, עַל-פְּנֵי." (כ"י, ב')

עשרת הדיברות נכתבו מתחילתם ועד סופם **בלשון יחיד**. בכך התורה הורתה לנו, שכל אחד ואחד מישראל צריך לומר לעצמו: "בשבילי ניתנו עשרת הדיברות, עליי מוטלת החובה לקיימם".

אמר ה"חזוהי **מלובלין**": "לשון היחיד שבעשרת הדיברות נועד לומר לכל אדם אלוהים: גם אם כל העולם כולו יסור חלילה מדרך התורה, זכור! לך אישית ניתנה התורה, ואתה לא תלך אחריהם..."

אברהם אבינו החל ב"מירוץ השליחים" כשהכיר בבורא עולם וקיבל עליו את תורתו. הוא רץ עם מוט התורה ומסר אותו ליצחק שמסר אותו ליעקב, וזה מסרו לשבטים שמסרו למשה ואהרון שמסרו ליהושוע, לשופטים, לנביאים, לתנאים, לראשונים, לאחרונים, שמסרו אותו לדור שלנו - לכל אחד ואחת מאתנו...

מוט התורה נמסר לך ואתה אומר: "אין לי כוח, לא מתאים לי, כבד עליי..." מניח את המוט ובכך מנתק את המשך השרשרת, קוטע את המרוץ ומביא כיליון לך, לזרעך ולעם שלם... (הרב יונתן בן משה)

התורה ניתנה בלשון יחיד כי היא שייכת לך! לכל אחד ואחת בנפרד, אתה הממשיך של המסורת, בלעדיך לא יהיה רצף, בלעדיך לא יהיה קיום לעם ישראל ולתורת ישראל.

כל המהות של כל אחד ואחת מאתנו הוא להיות שליח טוב, שליח להמשיך את מסורת ישראל.

יש לך מחויבות גדולה, אתה נושא את הלפיד של בורא עולם, לך בגאון, יש לך זכויות רבות, אתה ממשיך את סבא שלך שהמשיך את סבא שלו.

התורה ניתנה לך, רוץ עם הלפיד ומסור אותו גם לזרעך עד שזה יגיע לקו הסיום - אל הגאולה...

לע"ג אסתר מזרחי בת יחזקאל וכתון ז"ל
נלב"ע ב' עבת ה'תש"פ. ת.נ.צ.ב.ה.

לע"ג ר' יצחק ב"ר נסים מזרחי ז"ל
נלב"ע י"ח תשרי ה'תשס"ט. ת.נ.צ.ב.ה.